

שֶׁכֶּבֶד מִתּוֹ, כִּיּוֹן דְּכִתִּיב וְשִׁבַּח אֲנִי אֶת הַמַּתִּים, אֲמַאי
שֶׁכֶּבֶד מִתּוֹ. אֶלֶּא שֶׁכֶּבֶד מִתּוֹ בְּהַאי עֲלָמָא, בְּפוּלְחָנָא

דְּמֵאֲרִיהוֹן. (בראשית רב"ד ע"ב)

וְתַמָּן כְּתִיב, תִּלְתַּת מְדוּרִין עֲבַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לְצַדִּיקָיָא, חַד (ס"א דְּזָכוּ אִינוּן צַדִּיקָיָא דְּלֹא אִישְׁתְּצִיאוּ מֵהַאי עֲלָמָא

וְכַד אֲצַטְרִיךְ) לְנַפְשָׁן דְּאִינוּן צַדִּיקָיָא, דְּלֹא אֲסַתְּלִקוּ מֵהַאי
עֲלָמָא, וְשִׁכְיַחִין בְּהַאי עֲלָמָא. וְכַד אֲצַטְרִיךְ עֲלָמָא
רַחֲמִין, וְאִינוּן חִיִּין יִתְבִּין בְּצַעְרָא, אִינוּן מְצִלוּ צְלוּתָא
עָלְיֵיהוּ, וְאֲזִלִּין וּמוֹדְעִין מְלָה לְאִינוּן דְּמִיכִין דְּחֻבְרוּן,
וּמִתְעָרִין, וְעֲאֲלִין לְגַן עֵדֶן דְּאַרְעָא, דְּתַמָּן רוּחִיהוֹן
דְּצַדִּיקָיָא, מִתְּלַבְּשָׁן בְּעֵטְרִין דְּנְהוּרָא, וְאַתֵּייעֲטוּ בְּהוּ,
וּגְזָרִין גְּזָרָה, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲבִיד רְעוּתָא דְּלַהוֹן,
וְחַס עַל עֲלָמָא.

וְאִינוּן נַפְשָׁן דְּצַדִּיקָיָא, מִשְׁתַּכְּחִין בְּהַאי עֲלָמָא,
לְאַגְנָא עַל חֵיָא, וְהַאי אֲקָרִי נַפֶּשׁ, וְדָא לָא
אֲסַתְּלִקָא (ס"א אֲשַׁתְּצִי) מֵהַאי עֲלָמָא, וְשִׁכְיַחָא בְּהַאי עֲלָמָא,
לְאַסְתַּפְּלָא וּלְמַנְדַּע וּלְאַגְנָא עַל דְּרָא. וְהַאי הוּא דְּאֲמְרוּ
חֲבַרְיָא, דְּמַתִּי יַדְעִי בְּצַעְרָא דְּעֲלָמָא. וְעוֹנֶשָׁא דְּחֵיבִין
דִּי בְּאַרְעָא, בְּהַאי הוּא, דְּכִתִּיב וּנְכַרְתָּהּ הַנֶּפֶשׁ הַהִיא
מֵעַמִּיהָ.

וּמְדוּרָא תַנְיִנָא הוּא גַן עֵדֶן דִּי בְּאַרְעָא. בֵּיה עֲבַד

קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא מְדוֹרִין עֲלָאין יְקִירִין, כְּגוּוֹנָא דְהָאֵי
 עֲלָמָא, וּכְגוּוֹנָא דְעֲלָמָא עֲלָאָה. וְהִיכְלִין בְּתֵרִין גּוּוֹנִין,
 דְלִית לְהוֹן חוֹשְׁבָנָא, וְאִלְנִין וְעֲשָׁבִין וְרִיחִין דְסִלְקִין בְּכַל
 יוֹמָא. וּבְהָאֵי אֲתֵר שְׁאֵרֵי הַהוּא דְאֶקְרִי רוּחַ דְאִינּוּן
 צְדִיקָא, וּמְדוֹרָא דְהַהוּא רוּחָא בֵּיה שְׁאֵרֵי. וְכַל רוּחַ
 רוּחַ מִתְלַבֶּשׂא בְּלְבוּשׁ יְקִירָא, כְּגוּוֹנָא דְהָאֵי עֲלָמָא,
 וּכְגוּוֹנָא דְהַהוּא עֲלָמָא עֲלָאָה.

מְדוֹרָא תְּלִיתָאָה, הַהוּא מְדוֹרָא עֲלָאָה קְדִישָׁא דְאִיתְקְרִי
 צְרוּרָא דְחַיִּי. דְתַמְן מִתְעַדְנָא הַהוּא דְרָגָא עֲלָאָה
 קְדִישָׁא, דְאֶקְרִי נְשָׁמָה. וְהָאֵי אֲתֵדְבֵק לְאֲתַעֲנַגָּא בְּעַדוֹנָא
 עֲלָאָה. עֲלִיהּ כְּתִיב, (ישעיה נח) אֵז תִּתְעַנַּג עַל יְיָ וְהִרְכַּבְתִּיךָ
 וְגו'.

וְתַאנָּא, בְּשַׁעֲתָא דְאַצְטְרִיךְ עֲלָמָא רַחֲמֵי, וְאִינּוּן
 צְדִיקָא זְכָאִין. הַהוּא נֶפֶשׁ דְאַשְׁתַּכַּחַא
 בְּעֲלָמָא, לְאַגְנָא עַל עֲלָמָא. נֶפֶשׁ סְלִיק וְאַזִּיל וְשֹׁאֵט
 בְּעֲלָמָא, וּמוֹדַע לְרוּחַ. וְרוּחַ סְלִיק וְאַתְעֵטֵר, וּמוֹדַע
 לְנְשָׁמָה. וּנְשָׁמָה לְקוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא. וּכְדִין חָס קוֹדֶשׁא
 בְּרִיךְ הוּא עַל עֲלָמָא. כְּדִין נַחְתָּא מְעִילָא לְתַתָּא, נְשָׁמָה
 אֹדַע לְרוּחַ, וְרוּחַ אֹדַע לְנַפְשָׁא.

וּבְכַל שַׁבְתָּא וְשַׁבְתָּא, וְרִישׁ יְרַחָא, כְּלָהוּ, מִתְחַבְּרִין
 וּמִתְעֵטְרִין כְּחַד, עַד דְאַזְדוּגוּ לְמִיתֵי לְסַגְדָּא

לְמַלְכָּא עֲלָאָה. וּלְבִתֵּר תִּיְבִין לְאַתְרֵיהּ. הֲדָא הוּא
דְּכְתִיב, (ישעיה סו) וְהָיָה מִדֵּי חֹדֶשׁ בְּחֻדְשׁוֹ וּמִדֵּי שַׁבַּת
בְּשַׁבְּתוֹ יבֵּא כָּל בֶּשֶׂר וְגו'.

וּבְשַׁעֲתָא דְאַצְטְרִיךְ עֲלֵמָא רַחֲמֵי, וְחֵיִיא אֲזִילִי וּמוֹדְעֵי
לְהוּ לְנַפְשֵׁיהּ דְּצַדִּיקָיָא, וּבְכָאן עַל
קְבָרֵיהּ, אֵינּוֹן דְּאַתְחִזּוּ לְאוֹדְעָא לְהוּ. מֵאֵי טַעֲמָא.

דְּשׁוּיִין רְעוּתָא דְלֵהוֹן לְאַתְדַּבְּקָא נַפְשָׁא בְּנַפְשָׁא, (דף ע"א ע"א)
כְּדִין אַתְעָרִין נַפְשֵׁיהּ דְּצַדִּיקָיָא, וּמִתְכַּנְּפִי וְאֲזִלִין
וְשֹׁאטִין לְדְמִיכֵי חֲבֵרוֹן, וּמוֹדִיעֵי לְהוּ צַעְרָא דְעֲלֵמָא.
וְכִלְהוּ עָאֲלִין בְּהֵוּא פִּתְחָא דְגֵן עֵדֶן, וּמוֹדִיעֵי לְרוּחַ.
וְאֵינּוֹן רוּחִין דְּמִתְעַטְרִין בְּגֵן עֵדֶן, מְלֵאכֵי עֲלָאִין אֲזִילִי
בִּינֵיהּ. וְכִלְהוּ מוֹדִיעֵין לְנִשְׁמָה. וּנְשָׁמָה אוֹדְעַת
לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְכִלְהוּ בְּעָאן רַחֲמֵי עַל חֵיִין, וְחַס
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל עֲלֵמָא בְּגִינֵיהוֹן. וְעַל דָּא אָמַר
שְׁלָמָה, וְשַׁבַּח אֲנִי אֶת הַמַּתִּים שְׁכָבָר מִתּוֹ וְגו'.

אָמַר רַבִּי חֵיִיא, תַּוּוּהֵנָּא אֵי אִית מֵאן דִּידַע לְאוֹדְעָא לְהוּ
לְמִתֵּיָא, בַּר אָנָן. אָמַר רַבִּי אַבָּא, צַעְרָא מוֹדְעָא
לְהוּ. אוּרֵייתָא מוֹדְעָא לְהוּ. דְּהָא בְּשַׁעֲתָא דְלִית מֵאן
דִּידַע בְּהָאֵי, (בראשית רכ"א ע"א) אֶפְקֵי אוּרֵייתָא סְמוּךְ לְקַבְרֵי,
וְאֵינּוֹן מִתְעָרִי, עַל אוּרֵייתָא עַל מַה אַתְגְּלִיָּא לְהֵוּא
אַתְר, כְּדִין דְּיוֹמָה אוֹדַע לְהוֹן.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְאִינּוֹן יַדְעֵי דְהָא עֲלָמָא בְּצַעְרָא, וְחֵיִיא
 לָא אֶתְחַזֵּוֹן, וְלֹא יַדְעֵי לְאַוְדְעָא לְהוּ. בֵּיה שְׁעָתָא
 כְּלָהוּ צְוֹחִין עַל אֹרֵיִיתָא דְאַתְקַלְנָא וְאַתְגַּלִּיִּיא לְהֵוּא
 אֲתֵר. אִי בְנֵי נְשָׂא תִיִּבִין וּבְכָאן בְּלָבָא שְׁלִים, וְתִיִּבִין
 קָמִי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, כְּלָהוּ מִתְכַּנְּשִׁי, וּבְעָאן רַחֲמֵי,
 וּמוֹדִיעִין לְאִינּוֹן דְּמִיכִי חֶבְרוֹן, וְעָאֲלִין וּמוֹדִיעִין לְרוּחַ
 דְּבַגְנָן עֵדָן, כְּמָה דְּאִמְרָן.

וְאִי אִינּוֹן לָא תִיִּבִין בְּלָבָא שְׁלִים לְמַבְעֵי וּלְמַבְכֵי עַל
 צַעְרָא דְעֲלָמָא. וּוִי לְהוֹן, דְּכְלָהוּ מִתְכַּנְּפִי לְרִיקָא
 אֲמַרִי מֵאן גָּרַם לְאֹרֵיִיתָא קְדִישָׁא דְאַתְגַּלִּיִּיא עַל יַדֵּיהוּ
 בְּלָא תְּשׁוּבָה. וְכְלָהוּ אֲתָאן לְאַתְחַדְתָּא (ס"א לְאַדְבָּרָא) חוּבֵיִיהוּ
 בְּגִינֵי כֹף לָא יִהְכוּן תַּמָּן בְּלָא תְּשׁוּבָה וּבְלָא תַעֲנִיתָא
 לְמַבְעֵי בְּעוֹתָא קָמִיִּיהוּ. רַבִּי אַבָּא אָמַר, (ס"א בְּלָא אֲתַלַּת) בְּלָא
 תַּלְתַּת תַּעֲנִיתָא. רַבִּי יוֹסִי אָמַר, אֲפִילוּ חַד, וּבְהֵוּא יוֹמָא,
 וּבְלָבֵד דְעֲלָמָא יִתִּיב בְּצַעְרָא טְפִי, כְּדִין כְּלָהוּ מוֹדִיעֵי
 לְמַבְעֵי רַחֲמִין עַל עֲלָמָא.

תַּאֲנָא, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, יוֹמָא חַד הוּוּ אֲזִלִּי (קמ"ד ע"א, צ"א)
 רַבִּי חֲזַקְיָה וְרַבִּי יִיסָא בְּאוֹרְחָא, עָרְעוּ בְּגוּשׁ
 חֲלָב, וְהוּוּ חָרִיב, יִתְבוּ סְמִיךְ לְבֵי קְבָרֵי, וְרַבִּי יִיסָא הוּוּ
 בִּינְדִיָּה חַד חוּטְרָא (ס"א קִיטְרָא) דְּסֵפֶר תּוֹרָה דְּאַקְרַע, עַד
 דִּיתְבוּ אֲתַרְגִּישׁ חַד קְבָרָא קָמִיִּיהוּ, וְצוּוח וּוִי וּוִי, דְּהָא

עֲלָמָא בְּצַעְרָא שְׁכִיחַ, הָא אֹרִייתָא הֲכָא דְאַתְגְּלִיָּא, אוּ
חֵיָּא אַתּוּ לְחֵיכָא עֲלֹן, וּלְכִסְפָּא בְּכִסּוּפָא עֲלֹן
בְּאֹרִייתֵיהּ. אֲזִדְעֻזְעוּ רַבִּי חֲזַקְיָה וְרַבִּי יִיסָא.

אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה מֵאֵן אַתָּ. אָמַר לִיה מִיִּתָא אֲנָא, וְהָא
אַתְעֲרָנָא לְגַבִּי סֵפֶר תּוֹרָה. דְּזִמְנָא חֲדָא הָוֵה יְתִיב
עֲלָמָא בְּצַעְרָא, וְאַתּוּ חֵיָּא הֲכָא, לְאַתְעֲרָא לֹן בְּסֵפֶר
תּוֹרָה, וְאֲנָא וְחִבְרָאֵי אֶקְדִּימְנָא לְגַבִּי דְּמִיכִי חֶבְרוֹן, וְכַד
אַתְחַבְרוּ בְּגֵן עֵדֵן בְּרוּחֵיהוֹן דְּצַדִּיקֵיָּא, אֲשַׁתְּכַח קַמִּיָּהוּ,
דִּהֵוּא סֵפֶר תּוֹרָה דְּאַיִיתוּ לְקַמֵּן אֵינּוֹן חֵיָּא, הָוֵה פְּסוּל
וּמִשְׁקַר בְּשִׁמְא דְּמַלְכָּא, עַל דְּאַשְׁתְּכַח וְא"ו יִתִּיר בְּהֵוּא
קָרָא (וִיקְרָא יָא) דְּוִשְׁמַעַת שְׁמַע שְׁתֵּי פְּרָסוֹת, וְאַמְרוּ דִּהוּאֵיל
וְשִׁקְרוּ בְּשִׁמְא דְּמַלְכָּא דִּלָּא יְתוּבוֹן לְגַבִּיהוֹן, וְדַחוּ לִי
וּלְחִבְרָאֵי בְּהֵיָא שְׁעֵתָא מִבֵּי מְתִיבְתָּא.

עַד דְּחַד סָבָא דִּהוּה בִּינֵיָּהוּ, אֲזַל וְאַיִיתִי סֵפֶרָא דְּרַב
הַמְּנוּנָא סָבָא, וְכַדִּין אַתְעֲר (קהלת רבה פסוק שלח לחמך) רַבִּי
אַלְעָזָר בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, דִּהוּה קָבִיר עֲמָנָא, וְאֲזַל וּבְעָא בְּגֵן
עֵדֵן עַלִּיָּהוּ, וְאַתְסִי עֲלָמָא, כְּדִין שָׂאֲרוּ לֹן, וּמֵן הֵוּא
יּוֹמָא דְּסַלִּיקוּ לִיה לְרַבִּי אַלְעָזָר מִבֵּי קִבְרָא דָּא,
וְאַתִּיָּהִיב לְגַבִּי אָבוּהָ, לִית מֵאֵן דְּאַתְעֲר לְמִיָּקָם קַמִּיָּהוּ
דְּדְּמִיכִי חֶבְרוֹן, דְּמִסְתַּפִּינָא מֵן הֵוּא יּוֹמָא דְּדַחוּ לִי
וּלְחִבְרֵי. וְהַשְׁתָּא אַתִּיתוֹן לְגַבֵּן, וְסֵפֶר תּוֹרָה גַּבִּיכוֹן,

אֲמִינָא דְהָא עֲלָמָא בְּצַעְרָא אֲשַׁתְּכַח. וְעַל דָּא
 אֲזִדְעֻזְעָנָא, דְאֲמִינָא מֵאן יִקְדִים לְאֻדְעָא לְאִינּוֹן זַכָּאי
 קְשׁוּט דְמִיכִי חֶבְרוֹן, אֲשַׁתְּמִיט רַבִּי יִיסָא בְּהֵוּא קִיטְרָא
 דְסֵפֶר תּוֹרָה. אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה, חֵס וְשְׁלוֹם לֵית עֲלָמָא
 בְּצַעְרָא, וְאַנָּן לָא אֲתִינָן לְהָאִי.

קָמוּ רַבִּי חֲזַקְיָה וְרַבִּי יִיסָא וְאֲזִלוּ. אָמַרִי, וְהָאִי בְּשַׁעְתָּא
 דְזַכָּאִין לָא אֲשַׁתְּכַחוּ בְּעֲלָמָא, עֲלָמָא לָא מִתְקִימָא
 אֲלָא בְּגִיבִיהוֹן דְּמִתְיִיא. אָמַר רַבִּי יִיסָא, בְּשַׁעְתָּא
 דְּאֲצֻטְרִיךְ עֲלָמָא לְמִטְרָא, אֲמַאי אֲזִלִּינָן לְגִבִּיהוֹן
 דְּמִתְיִיא, וְהָא כְּתִיב (דף ע"א ע"ב) (דברים יח) וְדוֹרֵשׁ אֶל הַמַּתִּים
 וְאָסִיר. אָמַר לִיה עַד כָּאֵן לָא חֲמִיתָא גְּדַפָּא דְצַפְרָא
 דְעֵדָן. וְדוֹרֵשׁ אֶל הַמַּתִּים, אֶל הַמַּתִּים דְיִיקָא. דְאִינּוֹן
 חֲיִיבֵי עֲלָמָא, דְאִינּוֹן מַעֲמִין עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה,
 דְאֲשַׁתְּכַחוּ תְּדִיר מַתִּים. אֲבָל יִשְׂרָאֵל דְאִינּוֹן זַכָּאי קְשׁוּט,
 שְׁלֵמָה קָרָא עֲלֵיהּוּ (קהלת ד) וְשָׁבַח אֲנִי אֶת הַמַּתִּים שְׁכָבֵר
 מִתּוֹ, בְּזַמְנָא אַחֲרָא וְלָא הֲשַׁתָּא. שְׁכָבֵר מִתּוֹ, וְהֲשַׁתָּא
 אִינּוֹן חֲיִין.

וְעוֹד, דְשָׂאָר עַמִּין כּוּד אֲתָאֵן לְמִתִּיהוֹן, אֲתִינָן בְּחַרְשִׁין,
 לְאֲתַעְרָא עֲלֵיהּוּ זִינִין בִּישִׁין. וְכּוּד יִשְׂרָאֵל אֲתָאֵן
 לְמִתִּיהוֹן, אֲתִינָן בְּכַמָּה תְּשׁוּבָה לְקַמִּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.
 בְּתַבִּירוֹ דְלִבָּא, בְּתַעֲנִיתָא לְקַבְּלִיהּ, וְכֹלָא בְּגִין דְנִשְׁמַתִּין

קְדִישִׁין יִבְעוֹן רַחֲמֵי לְקַמֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַלֵּיהוּ,
וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חַיִּים עַל עֲלָמָא בְּגִינֵיהוֹן.

וְעַל דָּא תַנִּינָן, צְדִיקָא אַף עַל גַּב דְּאִתְפֹּטֵר מֵהַאי
עֲלָמָא, לָא אִסְתַּלַּק וְלֹא אִתְאַבִּיד מִכְּלָהוּ עַלְמִין,
דְּהָא בְּכֻלָּהוּ עַלְמִין אֲשַׁתְּכַח יִתִּיר מִחַיִּינֵי. דְּבַחֲיִינֵי
אֲשַׁתְּכַח בְּהַאי עֲלָמָא בְּלַחֲדוּי, וְלִבְתָּר אֲשַׁתְּכַח בְּתַלַּת
עַלְמִין, וְזַמִּין לְגַבֵּייהוּ, דְּכַתִּיב, (שיר השירים א) עֲלָמוֹת
אֶהְבוּךָ, אַל תִּקְרִי עֲלָמוֹת, אֲלֵא עוֹלָמוֹת. זַכָּא
חוֹלְקֵיהוֹן.

תַּאנָּא, כְּתִיב (שמואל א כה) וְהִיטָה נַפֶּשׁ אֲדוֹנָי צְרוּרָה בְּצִרוֹר
הַחַיִּים, וְהִיטָה נַפֶּשׁ אֲדוֹנָי, נִשְׁמַת אֲדוֹנָי מִבְּעֵי
לֵיהּ. אֲלֵא כְּמָה דְּאִמְרוּן, דְּזַכָּא חוֹלְקֵיהוֹן דְּצְדִיקָיִיא
דְּכֻלָּא אִתְקַשְׁר דָּא בְּדָא, נַפֶּשׁ בְּרוּחַ, וְרוּחַ בְּנִשְׁמָה,
וְנִשְׁמָה בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. אֲשַׁתְּכַח דְּנַפֶּשׁ צְרוּרָה
בְּצִרוֹר הַחַיִּים.

אֲמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הַאי דְּאִמְרוּ חַבְרֵיִיא, גָּלוּתָא דְּסֹפֵר
תּוֹרָה אֶפִּילוּ מִבֵּי כְּנִישְׁתָּא לְבֵי כְּנִישְׁתָּא אַחֲרָא
אֲסִיר. וְכַל שְׁכָן לְבֵי רַחוּב, אֲמַאי לְבֵי רַחוּב. אֲמַר רַבִּי
יְהוּדָה, כְּמָה דְּאִמְרוּן, בְּגִין דִּיתְעָרוּן עֲלֵיהּ וִיתְבְּעוֹן רַחֲמֵי
עַל עֲלָמָא. אֲמַר רַבִּי אַבָּא, שְׂכִינְתָּא כַּד אִתְגַּלִּיִיא הָכִי
נְמִי מֵאַתָּר לְאַתָּר, עַד דְּאִמְרָה (ירמיה ט) מִי יִתְנַנֵּי בַּמַּדְבָּר

מְלוֹן אוֹרְחִים וְגו' אוֹף הָכָא בְּקִדְמִיתָא מִבֵּי כְּנִישְׁתָּא לְבֵי
כְּנִישְׁתָּא, לְבַתְרָא לְבֵי רְחוּב, לְבַתְרָא בְּמִדְבַר מְלוֹן אוֹרְחִים.
אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּנֵי בְּבַל מְסַתְּפוּ וְלֹא קָא עֲבָרֵי אֶפְּלוּ
מִבֵּי כְּנִישְׁתָּא לְבֵי כְּנִישְׁתָּא, כָּל שְׁכֵן הָאִי.

תְּנִיא, אָמַר לְהוּ רַבִּי שְׁמַעוֹן לְחַבְרִיא, בְּיוֹמַי לֹא
יִצְטָרְכוּן בְּנֵי עֲלָמָא לְהָאִי. אָמַר לִיה רַבִּי יוֹסִי,
צְדִיקָיָא מְגִינִין עַל עֲלָמָא בְּחַיִּיהוֹן, וּבְמִיתָתְהוֹן יוֹתֵר
מִחַיִּיהוֹן. הֵדָא הוּא דְכָתִיב, (ישעיה לז) וּגְבוּתִי עַל הָעִיר
הַזֹּאת לְהוֹשִׁיעָהּ לְמַעַנִי וּלְמַעַן דָּוִד עַבְדִּי, וְאִילוּ בְּחַיִּיוֹהִי
לֹא כָתִיב. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה מַאי שְׁנָא הָכָא דְכָתִיב לְמַעַנִי
וּלְמַעַן דָּוִד עַבְדִּי, דְשָׁקִיל הָאִי לְגַבֵּי הָאִי. אֵלָּא, בְּגִין
דְדוּד זָכָה לְאַתְקַשְׁרָא בְּרִיתִיכָא קְדִישָׁא דְאַבְהָתָא, וּבְגִין
כֶּף כְּלָא חַד, בְּרִיךְ הוּא לְעָלַם וּלְעֵלְמֵי עֲלָמֵיא.

(ויקרא יח) כְּמַעֲשֵׂה אֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר יִשְׁבַּתֶּם בָּהּ לֹא תַעֲשׂוּ,
רַבִּי יִצְחָק פֶּתַח, (תהלים קב) לְסֹפֵר בְּצִיּוֹן שֵׁם יְיָ וְתִהְלָתוּ
בִירוּשָׁלַם. תַּמָּן תְּנִינָן, שְׁמָא קְדִישָׁא סְתִים וְגַלְיָא.
וְאוֹרֵייתָא דֵהִיא שְׁמָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, סְתִים וְגַלְיָא. וְכָל
קָרָא דְבְּאוֹרֵייתָא, וְכָל פְּרֻשְׁתָּא דְאוֹרֵייתָא, סְתִים וְגַלְיָא.
דְתְּנִיא אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מִחְצִיפּוֹתָא דְצַדִּיקַת חַדָּא, נִפְקָן
כְּמָה טְבָאן לְעֵלְמָא. וּמָאן הִיא. תָּמַר. דְכָתִיב,
(בראשית לח) וַתֵּשֶׁב בְּפֶתַח עֵינַיִם. אָמַר רַבִּי אַבָּא, פְּרֻשְׁתָּא

דָּא מוֹכַח, דְּאוֹרֵייתָא סְתִים וּגְלִיא. וְהָא אִסְתְּכַלְנָא
בְּאוֹרֵייתָא כְּלָא, וְלֹא אֲשַׁכְחָנָא אֲתֵר דְּאִקְרִי פִתַּח עֵינַים,
אֶלָּא כְּלָא סְתִים, וְרוּזָא דְּרוּזִין הוּא.

וְתַנִּיא, מֵאֵי חֲמָאֵת צְדָקָת זֹו לְעוֹבְדָא דָּא. אֶלָּא יִדְעַת
בְּבֵיתָא דְּחֲמוּהֵי אֲרַחוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הֵיךְ
מְדַבֵּר הָאֵי עֲלָמָא עִם בְּנֵי נְשָׂא. וּבְגִין דְּהֵיא יִדְעַת,
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אוֹקִים מְלָה עַל יְדֵהָא. וְאִזְלָא הָא כְּמָה
דְּתַנִּינוּ, אֲזַדְמַנַּת הוֹת בֵּת שְׁבַע מו' יְמֵי בְּרֵאשִׁית לְמַהוּי
אֲמִיהַ דְּשִׁלְמָא מְלָכָא. אוּף הָכָא אֲזַדְמַנַּת הוֹת תָּמַר לְדָא,
מִיּוֹמָא דְּאֲתַבְּרִי עֲלָמָא.

וְתִשָּׁב בְּפִתַּח עֵינַים, מֵאֵן פִּתַּח עֵינַים כְּמָה דְּאֲתָּ אָמַר,
(בראשית יח) וְהוּא יוֹשֵׁב פִּתַּח הָאֵהֶל. וּכְתִיב, (שמות יב)

וּפְסַח יי' עַל הַפֶּתַח. וּכְתִיב (תהלים קיח) פִּתְחוּ לִי שַׁעֲרֵי צְדָק
וּגו'. עֵינַים: דְּכָל עֵינִין דְּעֲלָמָא (דף ע"ב ע"א) לְהֵאֵי פִתְחָא
מְצַפְּאֵן. אֲשֶׁר עַל דְּרָךְ תְּמַנְתָּה, מֵאֵי תְּמַנְתָּה. כְּמָה דְּאֲתָּ
אָמַר (במדבר יב) וּתְמוֹנַת יי' יִבִּיט. וְהָכִי אוֹקִימָנָא, תָּמַר
אוֹקִימַת מְלָה לְתַתָּא, וּפְרַחַת פְּרַחִין, וְאֲנִיצַת עֲנַפִּין בְּרוּזָא
דְּמַהִימְנוּתָא.

(הושע יב) וַיְהוּדָה עוֹד רָד עִם אֵל וְעִם קְדוּשִׁים נֶאֱמָן. וַיִּרְאֶה
יְהוּדָה וַיִּחַשְׁבֶּה לְזוֹנָה וּגו'. כְּמָה דְּאֲתָּ אָמַר, (משלי ל)

כֵּן דְּרָךְ אִשָּׁה מְנַאֲפַת. כִּי כִסְתָה פָּנֶיהָ, וְאוֹקִימָנָא כִּי

כִּסְתָה פְּנֵיהָ, כְּמָה דָּאת אָמַר, אֲכָלָה וּמְחַתָּה פִּיהָ,
 אוֹקִידַת עֲלָמָא בְּשִׁלְהוּבוּי, וְאָמְרָה לֹא פִּעֲלַתִּי אוֹן. מֵאֵי
 טַעְמָא. בְּגִין כִּי כִסְתָה פְּנֵיהָ, וְלִית מֵאן דִּידַע אוֹרְחָהּ,
 לְאִשְׁתּוּבָא מִנָּה. וַיֵּט אֵלֶיהָ אֶל הַדֶּרֶךְ, אֶל הַדֶּרֶךְ מִמֶּשׁ,
 לְאִתְחַבְּרָא תוּוֹרָא בְּסוּמְקָא. וַיֹּאמֶר הָבֵה נָא אָבֹא אֵלַיךְ
 וְגו', הָא אוֹקִימְנָא הָבֵה בְּכָל אֲתֵר.

כִּי לֹא יָדַע כִּי כִלְתוּ הִיא. כִּי כִלְתוּ הִיא דְעֲלָמָא,
 מִתְרַגְּמִינָן אַרְי שְׂצִייתָא דְעֲלָמָא הִיא. מֵאֵי טַעְמָא
 לֹא יָדַע. בְּגִין דְהָא מְנַהֲרָן אֲנַפְחָא, לְקַבְּלָא מִנֵּיהָ,
 וְאִזְדַּמְנָא לְאִתְבַּסְמָא וְלִרְחֻמָּא עֲלָמָא (דְבַר אַחֲרֵי) כִּי כִלְתוּ
 הִיא, דָּא פְּלָה מִמֶּשׁ, דְכִתִּיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ד) אֲתִי מְלַבְּנוֹן
 פְּלָה.

וְתֹאמַר מַה תִּתֵּן לִי כִי תָבֹא אֵלַי. הַשְׁתָּא פְּלָה בַּעֲיָא
 תְּכַשִּׁיטָהּ. וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֲשַׁלַּח גְּדֵי עֲזִים מִן
 הַצֹּאן. לְמַלְכָּא דְתוּה לִיּה בְּרָא מֵאֲמַהוּ חֲדָא, וְאִזִּיל
 בְּהִיכְלָא, בַּעֲא מְלָכָא לְאִתְנַסְבָּא בְּמִטְרוֹנִיתָא עֲלָאָה,
 וְלֹא עֲלָאָה בְּהִיכְלִיָּה. אָמְרָה מֵאן יְהִיב לִיּה בְּהִיכְלִיָּה
 דְּמְלָכָא (נ"א מֵאן יְהִיב לִיּה לְדִין בְּהִיכְלִיָּה דְּמְלָכָא. אָמַר מְלָכָא), אָמַר מְכַאן
 וְלִהְלָאָה אֲשֶׁדֶר וְאִתְרִיף לְבָרָא דְאֲמַהוּ מֵהִיכְלָא דִּילִי.
 כִּךְ נָמִי הֲכָא, אָנֹכִי אֲשַׁלַּח גְּדֵי עֲזִים מִן הַצֹּאן. וְהָא
 אוֹקִימְנָא, בְּלֹא תַבְּשִׁל גְּדֵי. וְכָל אֵינּוֹן בְּסִטְרָא

דְּבִכּוֹר בְּהֶמָּה קָא אָתוּ. וְעַל דָּא לָא פְּתִיב אָנְכִי אָתָּן,
אָלָא אָנְכִי אֲשַׁלַּח, אֲתָרִיף וְאֲשַׁדֵּר לֵיהּ, דְּלֹא יִשְׁתַּכַּח
בְּהִיכְלִי.

וְתֹאמַר אִם תִּתֵּן עֲרֵבוֹן עַד שְׁלַחְךָ. אֵלִין אֵינּוֹן סִימְנִין
דְּמִטְרוֹנִיתָא, דְּאֲתַבְּרָכָא מִן מַלְכָּא בְּזוּוֹגְגָהָא.
וַיֹּאמֶר מַה הָעֲרֵבוֹן אֲשֶׁר אָתָּן לָךְ, וְתֹאמַר חוֹתְמֶךָ וּפְתִילְךָ
וּמִטָּךְ. אֵלִין אֵינּוֹן (נ"א סִטְרִי) קִטְרִי עֲלָאי, תְּכַשִּׁיטָהָא דְכֻלָּהּ
אֲתַבְּרָכָא מִתְּלַתָּא אֵלִין, נְצַח הוּד יִסוּד, וְכֻלָּא אֲשַׁתְּכַח
בְּתַלְתָּא אֵלִין וְכֻלָּהּ (ס"א מְנַצַּח הוּד יִסוּד) מִהֲכָא מִתַּבְּרָכָא. מִיַּד
וַיִּתֵּן לָהּ וַיִּבֹא אֵלֶיהָ וַתֵּהָר לּוֹ.

וַיְהִי כַּמְשָׁלֵשׁ חֲדָשִׁים. מֵאֵן מְשָׁלֵשׁ חֲדָשִׁים. בְּתַר
דִּיתְלָתוֹן יִרְחֵיא, וְהָא ג' יִרְחִין אֲוִקִימְנָא. וְהֲכָא
כַּמְשָׁלֵשׁ חֲדָשִׁים, דְּשָׂאֲרֵי יִרְחָא רְבִיעָאָה לְאֲתַעְרָא דֵינִין
בְּעֵלְמָא בְּחוּבֵי בְּנֵי נֶשָׂא, וְהִיא יִנְקָא מִסְטָרָא אַחֲרָא.
כְּדִין, וַיּוֹגֵד לִיהוּדָה לְאֹמֶר זִנְתָה תְּמָר פְּלִתְךָ, הָא פְּלָה
בְּסִטְרָא אַחֲרָא אֲשַׁתְּכַחַת. מַה פְּתִיב, הוֹצִיאֻהָ. כְּמָה
דְּכְתִיב, (אִיכָה ב) הַשְּׁלִיךְ מִשָּׁמַיִם אֶרֶץ תְּפֹאֶרֶת יִשְׂרָאֵל.
וְתִשְׂרָף, בְּשִׁלְהוּבֵי טִיְהָרָא בְּגִלוּתָא.

מַה פְּתִיב, הִיא מוּצָאָת, לְאֲתַמְשָׁכָא בְּגִלוּתָא. וְהִיא
שְׁלַחָה אֶל חַמִּיָּה לְאֹמֶר לְאִישׁ אֲשֶׁר אֵלֶה לּוֹ. לְאִישׁ
אֲשֶׁר אֵלֶה מִמֶּנּוּ לָא פְּתִיב, אָלָא לְאִישׁ אֲשֶׁר אֵלֶה לּוֹ.

דִּילִיָּה סִימָנִין אֵלִין מִשְׁתַּכְּחִין, אֲנָכִי הָרָה. מִיד וַיִּכַּר
 יְהוּדָה וַיֹּאמֶר צְדָקָה מִמֶּנִּי. צְדָקָה וַדַּאי, וְשָׂמָא גָרִים.
 מֵאֵן גָּרִים לָהּ, שָׂמָא דָּא. הָדָר וְאִמֵּר מִמֶּנִּי, דְּכַתִּיב, (תהלים
 יא) כִּי צִדִּיק יִי' צְדָקוֹת אֱהָב יִשָּׁר יַחֲזוּ פָּנָיו. צְדָקָה: צְדָק
 ה', דְּמִמֶּנִּי נִטְלַת שָׂמָא דָּא. מִמֶּנִּי יִרְתָּא. מִמֶּנִּי אֲשַׁתְּכַחַת.
 אִמֵּר רַבִּי יוֹסִי, מֵאֵי טַעְמָא חָמִיָּה כְּתִיב בְּאַתָּר חַד,
 יְהוּדָה בְּאַתָּר אַחְרָא. אִמֵּר לִיָּה, כִּלְא אֲתַקְטֵר דָּא
 בְּדָא. חָמִיָּה, בְּאַתָּר עֲלָאָה תְּלִי.

אִמֵּר רַבִּי אֶלְעָזָר, פְּרֻשַׁתָּא דָּא אוֹקִימָנָא בְּרוּזָא עֲלָאָה,
 בְּכַמָּה גְּוֹנִין. כַּד יִסְתַּכְּלוֹן מְלִי, מֵינָה יִשְׁתַּמַּע רִזִּין
 דְּאוֹרְחוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְדִינּוּי בְּכָל אַתָּר. וְהִיא
 יַדְעַת וְאִקְדִּימַת גְּרַמָּאָה לְמַלְּהָ דָּא, לְאֲשַׁלְּמָא אוֹרְחוּי
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּגִין דִּינִפְקוּ מֵינָה מְלַכִּין שְׁלִיטִין,
 וְזַמִּינִין לְשַׁלְּטָאָה עַל עֲלָמָא. וְרוּת כְּהֵאֵי גְּוֹנָא עֲבַדַּת.
 אִמֵּר רַבִּי אַבָּא, פְּרֻשַׁתָּא דָּא בְּרוּזָא דְּחַכְמַתָּא דְּאוֹרֵייתָא
 אֲתַקְשָׂרָא, וְכִלְא סְתִים וְגַלְיָא. וְאוֹרֵייתָא כִּלְא
 כְּהֵאֵי גְּוֹנָא אֲשַׁתְּכַחַת. וְלִית לָהּ מְלָה בְּאוֹרֵייתָא, דְּלָא
 רְשִׁים בָּהּ שָׂמָא קַדִּישָׁא עֲלָאָה, דְּסְתִים וְגַלְיָא. (דף ע"ב ע"ב)
 בְּגִינֵי כַּךְ, סְתִימֵי דְּאוֹרֵייתָא, קַדִּישֵׁי עֲלִיוֹנִין יִרְתִּין לָהּ,
 וְאֲתַגְּלִיא בְּשָׂאָר בְּנֵי עֲלָמָא. כְּגֹוֹנָא דָּא כְּתִיב, (תהלים קב)
 לְסֵפֶר בְּצִיּוֹן שֵׁם יִי' וְתַהֲלֵתוּ בִּירוּשָׁלַם, דְּהֵא בְּצִיּוֹן

בְּמִקְדָּשָׁא, שְׂרִי לְאֲדַכְרָא שְׁמָא קִדְיִשָׁא כְּדָקָא חֲזִי. וְלִבְר
בְּכִינוּיֹו. וְעַל דָּא כְּלָא סְתִים וְגַלְיָא. תְּאֲנָא, כָּל מֵאן
דְּגָרַע אֶת חַד מֵאוֹרֵייתָא. אוּ יוֹסִיף אֶת חַד בְּאוֹרֵייתָא,
כְּמֵאן דְּמִשְׁקֵר בְּשְׁמָא קִדְיִשָׁא עֲלָאָה דְּמִלְכָּא.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, עוֹבְדָא דְּמִצְרַיִם פְּלַחִין לְשַׁפְּתָהּ, כְּמָה
דְּאוּקִימְנָא. עוֹבְדָא דְּכְנַעֵן, פְּלַחִין לְהֵהוּא דְּאֶקְרִי
(שְׁמוֹת יב) שְׁבִי אֲשֶׁר בְּבֵית הַבּוֹר. וְעַל דָּא כְּתִיב, (בְּרַאשִׁית ט)

אֲרוּר כְּנַעַן עֶבֶד עֲבָדִים יִהְיֶה לְאַחִיו. בְּגִין כֶּךָ כְּלָהוּ
מִכְּתִיבִין (ס"א מְבַרְכִין) (ס"א מְכַדְּבִין) בְּמַלְיָן קִדְיִשִׁין, וְעֲבָדִין
עוֹבְדִין (ס"א עֲרִיין) בְּכָלָא. בְּגִינֵי כֶּךָ כְּמַעֲשֵׂה אֶרֶץ מִצְרַיִם
אֲשֶׁר יִשְׁבְּתֶם בָּהּ וְגו'. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, דְּעֲבָדִין דִּינִין (ס"א
דִּינִין) בִּישִׁין לְשִׁלְטָא עַל (נ"א לְסַאבָּא) אֲרַעָא, כְּמָה דָּאֵת אָמַר
וְלֹא תִטְמֵא אֶת אֲדַמְתְּךָ. וְכְתִיב וְתִטְמֵא הָאֲרֶץ.

(וּיְקָרָא יח) כְּמַעֲשֵׂה אֶרֶץ מִצְרַיִם וְגו', רַבִּי חֵיִיא פָּתַח, (אִיּוֹב לח)
לְאַחֲזוֹ בְּכַנְפוֹת הָאֲרֶץ וְגו', תְּאֲנָא, זְמִין קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא לְדַכָּאָה לְאַרְעִיהָ, מְכָל מְסַאבּוּתָא דְּעַמִּין
עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה, דְּסַאִיבּוּ לָהּ. כְּהֵאִי מֵאן דְּאֶחִיד
בְּטָלִיתִיהָ, וְאַנְעַר טְנוּפָא מִנִּיהָ. וְכָל אִינוּן דְּאֵתְקַבְּרוּ
בְּאַרְעָא קִדְיִשָׁא, לְמִשְׁדֵּי לוֹן לִבְר, וְלְדַכָּאָה אֲרַעָא
קִדְיִשָׁא מְסַטְרָא אַחֲרָא (ס"א קִדְיִשָׁא אַחֲרָא), כְּבִיכּוֹל דְּהוּה
מִתְזַנָּא לְשַׁאר רַבְרְבֵי עַמִּין, וְלְקַבְּלָא מְסַאבּוּתָא דְּלַהוֹן,

וּלְדַבְּרָא לִוְן. וְזִמִּין לְדַכְּאָה לָהּ וּלְאַעְבְּרָא לִוְן לְבַר.
 רַבִּי שְׁמַעוֹן הָוּה מְדַכֵּי טוּרִי (ס"א שו"ק) דְּטַבְּרִיא, וְכָל דְּהוּה
 תַּמָּן מִית, הָוּה סָלִיק לֵיהּ, וּמְדַכֵּי אַרְעָא. תַּאנָּא,
 כְּתִיב (ירמיה ב) וַתִּבְאוּ וַתִּטְמְאוּ אֶת אַרְצֵי וְגו', אִמַּר רַבִּי
 יְהוּדָה, זַכָּאָה חוּלְקִיָּה מֵאֵן דְּזָכִי בְּחַיִּינֵי לְמִשְׁרֵי מְדוּרָא
 בְּאַרְעָא קַדִּישָׁא. דְּכָל מֵאֵן דְּזָכִי לָהּ, זָכִי לְאַנְגְּדָא מְטָלָא
 דְּשִׁמְיָא דְלַעִילָא, דְנַחֲתִית עַל אַרְעָא. וְכָל מֵאֵן דְּזָכִי
 לְאַתְקִשְׂרָא בְּחַיִּינֵי בְּהַאי אַרְעָא קַדִּישָׁא, זָכִי לְאַתְקִשְׂרָא
 לְבַתַּר בְּאַרְעָא קַדִּישָׁא עֲלָאָה.

וְכָל מֵאֵן דְּלֹא זָכִי בְּחַיִּינֵי, וּמֵייתִין לֵיהּ לְאַתְקִבְרָא תַּמָּן,
 עָלֵיהּ כְּתִיב, (ירמיה ב) וַנַּחֲלֹתִי שְׁמַתָּם לְתוֹעֵבָה. רוּחִיָּה
 נִפְיִק בְּרִשׁוּתָא נּוֹכְרָאָה אַחֲרָא, וְגוֹפִיָּה אֲתִי תַּחֲוֹת רִשׁוּתָא
 דְאַרְעָא קַדִּישָׁא, כְּבִיכּוּל עֲבִיד קַדִּישׁ חוּל, וְחוּל קַדִּישׁ.
 וְכָל מֵאֵן דְּזָכִי לְמִיפִק נְשִׁמְתִיָּה בְּאַרְעָא קַדִּישָׁא, אֲתַכְּפְרוּ
 חוּבוּי, וְזָכִי לְאַתְקִשְׂרָא תַּחֲוֹת גְּדַפּוּי דְשְׁכִינְתָּא, דְכְּתִיב,
 (דברים לב) וְכִפֹּר אֲדַמְתוּ עִמּוֹ. וְלֹא עוֹד אֶלָּא אִי זָכִי בְּחַיִּינֵי,
 זָכִי לְאַתְמַשְׁכָּא עָלֵיהּ רוּחָא קַדִּישָׁא תְּדִיר, וְכָל מֵאֵן
 דִּיתִיב בְּרִשׁוּתָא אַחֲרָא, אֲתַמְשֵׁךְ עָלֵיהּ רוּחָא אַחֲרָא
 נּוֹכְרָאָה.

תַּאנָּא, כַּד סָלִיק רַב הַמְּנוּנָא סְבָא לְהַתָּם, הָוּוּ עִמִּיָּה
 תְּרִיסַר בְּנֵי מְתִיבְתָא דִּילֵיהּ, אִמַּר לִוְן, אִי אָנָּא

אָזִיל לְאַרְחָא דָּא, לָאו עַל דִּידי קָא עֲבִידְנָא, אֶלָּא
 לְאַתְבָּא פְּקֻדוֹנָא לְמֵאַרְיָה. תְּנִינָן כָּל אֵינּוֹן דְּלֵא זְכוּ לְהֵאֵי
 בְּחֵייוֹי, אֶתִּיבִין פְּקֻדוֹנָא דְמֵאַרְיָהוֹן לְאַחֲרָא.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, בְּגִינֵי כְּךָ, כָּל מַאן דְּאֵעֲבַר מֵאֵינּוֹן זִינִין
 בִּישִׁין, אוֹ רְשׁוּתָא אַחֲרָא בְּאַרְעָא, אַרְעָא
 אֶסְתָּאבֵּת, וּוִי לִיָּה לְהֵהוּא גְבַר, וּוִי לְנַפְשִׁיָּה, דְּהֵא אַרְעָא
 קַדִּישָׁא לָא מְקַבְּלָא לִיָּה לְבַתֵּר. עָלִיָּה כְּתִיב, (תהלים קד)
 יִתְמוּ חֲטָאִים מִן הָאָרֶץ, בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבְעוֹלָם הַבָּא,
 וְרָשָׁעִים עוֹד אֵינָם, בְּתַחֲיִית הַמֵּתִים, כְּדִין בְּרַכִּי נַפְשִׁי
 אֶת יְיָ הַלְלוּיָהּ.

אֶת מְשַׁפְּטֵי תַעֲשׂוּ וְאֶת חֻקֵּי תִשְׁמְרוּ לְלַכֵּת בְּהֵם
 (ויקרא יח) וְגו', רַבִּי אַבָּא אָמַר, זַכָּאָה חוֹלְקָא דִּישְׂרָאֵל,
 דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶתְרַעֵי בְּהוּ מְכַל עַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוּדָה
 זָרָה, וּבְגִין רְחִימוּתָא דִּילִיָּה עָלֵיָּהוּ, יְהִיב לֹון נִימוּסִין
 דְּקָשׁוּט, נְטַע בְּהוּ אֵילָנָא דְחַיִּי, אֲשֶׁרִי שְׂכִינְתָא בִּינֵיָּהוּ.
 מֵאֵי טַעְמָא. בְּגִין דִּישְׂרָאֵל רְשִׁימִין בְּרְשִׁימָא קַדִּישָׁא
 בְּבִשְׂרֵיהוֹן. וְאַשְׁתְּמוּדְעָן דְּאֵינְהוּ דִּילִיָּה, (אשׁתמוּדְעָן) מִבְּנֵי
 הִיכְלִיָּהּ.

וּבְגִינֵי כְּךָ, כָּל אֵינּוֹן דְּלֵא רְשִׁימִין בְּרְשִׁימוֹ קַדִּישָׁא (דף
 ע"ג ע"א) בְּבִשְׂרֵיהוֹן לָאו אֵינּוֹן דִּילִיָּה, וְאַשְׁתְּמוּדְעָן
 דְּכֻלְהוּ מִסְטָרָא דְמִסְאָבוּתָא אֶתִּינָן, וְאַסִּיר לְאַתְחַבְּרָא